

Eksamen PSY1015/ PSYPRO4115 Høst-2019

Tre og bare tre av de fire følgende oppgavene skal besvares:

1. Beskriv fenomenet som har fått betegnelsen «objektpermanens» og drøft det i lys av Jean Piaget sin teori om kognitiv utvikling.
2. Beskriv eksperimentet som går under betegnelsen «visual cliff». Gjør rede for hva som var hensikten med eksperimentet det da det først ble utviklet og drøft teoretiske og/eller empiriske problemstillinger som eksperimentet aktualiserer.
3. Gjør rede for og drøft utviklingsmessige betydninger av barns interaksjon med jevnaldrende. Avgrens oppgaven innenfor aldersspennet 2-12 år.
4. «Motorisk utvikling bør forstås som en integrert del av barns psykologiske utvikling». Drøft denne påstanden og bruk teori og/eller empirisk forskning for å underbygge din argumentasjon.

Sensorveiledning:

1. En måte å beskrive objektpermanens på er som evnen til å kunne forestille seg et objekt uavhengig av om objektet er tilstede eller ikke. Hvorvidt et barn har utviklet objektpermanens undersøkes i Piaget-tradisjonen ved å skjule et objekt for deretter å oppfordre barnet til å finne det. Betingelsene for måten objektet blir skjult på sammen med måten barnet leter på, gir informasjon om barnets evne til å forestille seg objektet.
2. Visual cliff ble utviklet av Gibson & Walk i 1960 for å studere dybdepersepsjon hos spedbarn. De fant at 6 mnd gamle barn nølte med å krabbe over kanten på stupet og tolket dette som uttrykk for at barna oppfattet dybde og opplevde at det var risikabelt for dem å bevege seg utfor der det så dypt ut. Eksperimentet har blitt fulgt opp av for eksempel Campos som registrerte hjerteraten til yngre spedbarn som ble plassert på den dype og grunne siden av bordet. Visual cliff har også vært benyttet for å studere sosial referering. Eksperimentet aktualiserer særlig teoretiske problemstillinger relatert til persepsjon, for eksempel Gibsons begrep affordances og diskusjonen rundt betydningen av egne erfaringer. Brukt for å studere sosial referering kan det aktualisere teorier om sosial og emosjonell utvikling eller tilknytning.
3. Dette er en åpen oppgave der kandidaten står svært fritt i måten å avgrense på. Eksempel på momenter som kan, men ikke må, være med i denne oppgaven er; at Piaget fremhevet betydningen av jevnaldrende for moralutviklingen; at Judith Harris argumenterte for at livet blant jevnaldrende er avgjørende for barns sosiale utvikling og dermed deres personlighetsutvikling; at Vygotskij mente at læring og utvikling er grunnleggende sosiale

prosesser og jevnaldrende er en viktig del av dette, særlig hvis de har litt ulikt kompetansenivå; at empiri dokumenterer at det å ha venner har stor betydning for mental helse.

4. Dette er en oppgave som kan løses på mange måter avhengig av hvordan kandidaten tolker og avgrensner påstanden som er utgangspunkt for drøfting. En mulig innfallsvinkel til oppgaven vil være å diskutere nye muligheter for persepsjon og kognisjon som åpner seg for (små) barn ved økende motorisk kontroll, og teorier som sier noe om forholdet mellom persepsjon/kognisjon og motorisk aktivitet (som Piaget, Gibson, DSA). Selvstendige og vel argumenterte oppgaveløsninger bør vurderes høyt.